

Közlekedéstörténeti csodák a város utcáin

A GŐZMOZDONY MÁR A VÁROSKÉP RÉSZE

Fotó: Segesvári Csaba

Közlekedéstörténeti érdekesség, egy fagázás úthenger parkol az állami közútkezelő szegedi székháza előtt. A leismertebb a MÁV-palota kertjében álló gőzmozdony. Kávézóként született újjá a 7-es villamos.

DOMBAI TÜNDE

Dívtatos kifejezéssel alternatív energiát használt az az 1930-as években, a Martos és Hertz Művekben öntöttvas úthenger, amely a Magyar Közút Kft. Juhász Gyula utcai, megyei székháza előtt parkol. Minőségi bükkfával „tankolták” ugyanis a hátsó tartályát, és a fagázzal a 10 tonnás behemót akár 3-4 órán át hengerelt. Az ötvenes években, az olajhiányos időkben élte reneszánszát, az akkori útportalanítási programban. Az alföldi utakon döntölte földbe szuszogva a makadám-utak kőköckait. Saját súlyával tapasta laposra az utakat a tömör vashengere. Elit beosztásúnak számító hengerész vezette, egy segédgépész rakta meg a

→ **NAGYAPA BICKLIJE.** A világ első bicikliző szobrát Bánvölgyi László szegedi szobrász készítette 1991-ben: nagypapa hatvanas években vásárolt íves vázú kerékpárjára ültette fel Albert Einsteint életnagyságban, poliészter műgyantából. A művész kölcsönözte a Somogyi utcai SZAB-székház udvarára, de hogy ne csak a kétkerekű, hanem a szobor is ellenálljon az időjárásnak, közadakozásból bronzba öntötték. A formázáshoz Einsteint és a nagypapa biciklijét is feldarabolták, elemeiket a szobrász mementóként őrizte.

Demonstrált a Gárda és a Jobbik Szegeden

MUNKATÁRSUNKTÓL

A „cigánybűnözés áldozataira” emlékezett tegnap a Magyar Gárda és a Jobbik a szegedi városházánál. Mintegy 150 érdeklődő előtt Rácz Tibor, a Jobbik szegedi alelnöke részvételt fejezte ki a Veszprémben leszúrt kézilabdás családjának, és elmondta: ma már az átlagember nem merészkedhet ki az utcára, olyan méreteket öltött a cigánybűnözés. **Mucsi Zsolt**, a Magyar Gárda Csongrád megyei

kazánját. A hetvenes-nyolcvanas években nyugdíjazták - mondta **Szászi András** a közútkezelő kiskőrösi közúti szakgyűjteményének vezetője. A múzeum kölcsönzi Szegedre ezt az országban egyedülálló ritkaságot.

- Soha nem járt korábban Szegeden, míg három éve nosztalgikavézőnek megvette Pestről a tulajdonosa a Somogyi és a Zrínyi utca sarkán ácsorgó 7-es villamost. A közel 100 éves fapados tuja a megszólaság hasonlít a Szegedi Közlekedési Kft. nosztalgiajáratára. A Ganz Wagon- és Gépgyárban építették és a szegedi társaság szakemberei állították helyre - tudtuk meg **Nagy Istvántól**, a társaság nyugalmazott oktatótiszjától. A kocsit egyedül nem képes megmozdítani, bár elboldogulna a szegedi síneken. Új pályaszámát egyben évszám is: 1950-ben Sztálin tiszteleire indították el a szegedi 7-es járatot a Somogyi utcától, később az I-es kórház elől. Változott a másik végállomása is: előbb az Úttörő tér, majd a textilgyár lett 1977-es megszüntetéséig. A sárga nosztalgikocsi mindössze egyetlen utat tett a városban: elvontatták a rókusi remiztől a Somogyi utcáig.

Újszeged és Mezőhegyes között ingázott a már városképbe forrott gőzmozdony a MÁV-igazgatóság kertjében. 1910-ben gördült ki a MÁV Gépgyárból; az 560 lóerős gőzgép végsebessége akár a 75 kilométer per órát is elérhette. Melékvonalonokon húzott kocsikat. Több mint félezret gyártottak belőle, jelenleg az ország 9 pontján maradt hírmondója. A szegedi mozdonyt 1982-ben emelték be mostani helyére. Noha tavaly átfestették, régi csőrendszere nem működik, nem tudna elindulni.

kapitánya szerint cigány szervezett bűnözés és cigányterror van Magyarországon. **Tóth Péter**, a megyei Jobbik elnöke azt mondta: Magyarországot megtámadta egy romboló, fosztogató kisebbség, ezért a honvédséget haza kell vezényelni a Közel-Keletről, hogy fegyverrel védje meg a magyarokat. Szerinte a civileknek is cselekedni kell a cigánybűnözés ellen. A demonstráció 18 órakor kezdődött és nagyjából egy órán át tartott.

A SZÜLŐK BALÁSTYÁT VAGY ÓPUSZTASZERT VÁLASZTANÁK SZEGED HELYETT

Dóci diák, mi lesz veled?

Jobb lenne a dóci gyerekeknek, ha nem Szegeden, hanem egy falusi iskolában tanulhatnának tovább - tartják a településen, ahol hétfőn döntöttek: bezár az általános iskola. Balástya és Ópusztaszer is befogadná mind a 74 diákot.

R. TÓTH GÁBOR

A dóci képviselő-testület hétfőn döntött arról, hogy bezárja a helyi általános iskolát. Előtte rendkívüli értekezleten tarták a szülők elé a kialakult helyzetet.

A 74 dóci diák - köztük 17 speciális nevelési igényű tanuló - jövője egyelőre kérdéses. A kistérségi társulás javaslata szerint reggel-délután iskolabusz szállítaná őket a 22 kilométerre található szegedi Weöres Sándor Általános Iskolába, majd onnan haza. A szülők többségének azonban nem tetszik ez a megoldás. - Szeged távol van, sok szempontból ismeretlen nekik, más szociokulturális háttérrel rendelkező gyerekek közé kerülnének a mieink - foglalja össze az általa hallott panaszokat **Huszka Zoltánné** dóci iskolaigazgató. A szabad iskolaválasztás elve miatt a szülőknek joguk van arra, hogy ne éljenek a kistérség által felajánlott lehetőséggel - a leg-

→ **JÚLIUSIG DÖNTHETNEK.** A szülőknek legkésőbb július elejéig kell dönteniük. Elsejével szűnik meg a gyerekek tanulói jogviszonya Dócon. Mivel tankötelesek, a jogszabály szerint 5 napon belül kell gondoskodni arról, hogy beférassák őket másik intézménybe.

többben a balástyai vagy az ópusztaszeri iskola mellett döntenének.

- A Balástya és Dóc közötti Bodorszékről a gyerekek eddig Dóóra jártak. Nekik előbbi lesz a legközelebb. Sokan eleve ópusztaszeri lakosok voltak az iskolában, ők lakhelyükön maradnának - mondja **Huszka Zoltánné**. Még nem tudni, együtt maradhat-e a 74 tanuló. Balástya és Ópusztaszer - a két település közösen üzemeltet intézményfenntartó társulást - egyaránt befogadná a dóci gyerekeket. - Az ópusztaszeri iskola adottságai lehetővé teszik akár mind a 74 dóci általános iskolás befogadását, biztosítani tudjuk a gyerekek szervezett szállítását is. 200 főre tervezett épületünkben most 125 diák tanul. Intézményünk működőképes éppúgy, mint önkormányzatunk. A dóci szülőknek az iskola lehetőségeiről levélben tájékoztatást adtam - tájékoztat **Széplakiné Dóra Ildikó** intézményvezető, hozzátéve: jó néhány szülő járt már nála, megnézték az iskolát.

Csakúgy, mint a balástyait: **Ujvári László** polgármester elmondta, az utóbbi napokban sokan érdeklődtek Dócon.

- Balástyan már most is van iskola-járata a Tisza Volánnak, ez is bővíthető lenne, de az önkormányzat is

rendelkezik saját járművel, szervezeten utazhatnának a gyerekek. Az iskola 16 tantermében 70-80 gyereket el tudnánk helyezni - tudtuk meg a polgármestertől, aki kiemelte: a legfőbb, hogy „a gyerekek és szülők által választott intézmény jó oktatási színvonalat garantáljon, ésszerű tá-

” A gyerekek és szülők által választott intézmény jó oktatási színvonalat garantáljon, ésszerű távolságra legyen Dóctól.

Ujvári László

volságra legyen Dóctól”. Mindkét intézményben hangsúlyozták: a gyerekeknek jobb lenne, ha falusi iskolában tanulhatnának tovább, kis létszámú osztályokban.

ÚJSZEGED EGYIK LEGÉRTÉKESEBB TERÜLETE MÉG HIÁNYZIK A TÉRKÉPRŐL

Utca szeretne lenni a házsor

Van egy utca, amit közművesítettek, leaszfaltoztak, emberek közelítik meg rajta az ingatlanokat Újszegeden. Papíron azonban nem létezik: nincs neve, nem szerepel a térképen, s emiatt 4. éve a vízcsapot sem lehet megnyitni. A történet a lassú ügyintézés beszédes példája.

FEKETE KLÁRA

Van egy nem létező utca Újszegeden, a Tároगतó és a Felső Kikötő sor között, a töltés aljában. Az új híd alatt nyílik a bejárata, az elején ott a zsákutca tábla, de nincs neve, nincsenek benne házszámok sem. Az aszfaltcsík jobb oldalán a Tároगतó utca felőli telkek vége, a bal oldalon 6, látszólag elhagyott ház és telek, szemben, a „zsák” végében a rendezvényház hátsó traktusa. A vak is látja, Újszeged igencsak előkelő része lehetne ez az utca, aranyárban mért négyzetméterárral, ha hivatalosan is utca lenne.

De nem az. Az egyik lakó, **Tülkösné Orovics Márta**, aki 1993 óta küzd a közterülettelé nyilvánításért, próbálja elmagyarázni, mi is történt. Kezében dosszié, az az irathalmaz, amit az ügyvel kapcsolatban összegyűjtött.

TÜLKÖSNÉ OROVICZ MÁRTA 1993 ÓTA KÜZD A KÖZTERÜLETTELÉ NYILVÁNÍTÁSÉRT

Fotó: Frank Yvette

→ A Barcsay család

Barcsay Károly (1875-1955) gyógyszerész-dinasztiát alapított Szegeden, ma élő unokája is ilyen diplomát szerzett. A cikkben szereplő utcában lévő egyik telek máig a család tulajdona. A Barcsay-patika a források szerint a Széchenyi tér és a Károlyi utca sarkán állt.

egyértékesben zajlott, hisz ki ne akarta volna, hogy a telke a jelenlegi ár sokszorosát érje.

A beruházás megvalósult, 2005 augusztusára a semmiből közművesített utca született. Csak éppen azóta sem nyitják meg a vízcsapot. Miért? - Ki-

derült például - mondja **Tülkösné** -, hogy kiskorúak névén telekhányad szerepelt, és a gyámhatóság csaknem egy évig mérlegelte, „megkárosíthatják-e” a gyerekeket a néhány négyzetméter minusszal.

A legnagyobb falat azonban az, hogy két ingatlan tulajdonlapján bankok jelzálogjogot jegyeztek be. A hitelek fedezetül szolgáló telkekkel kapcsolatban pedig új kölcsön-szerződéseket kell írni, hiszen azok már nem akkorák, mint eredetileg

voltak. Jelenleg ezek a szerződések „intéződnék”.

A lakók már nevet is adtak nem létező újszegedi utcájuknak: Barcsay Károlyról, Szeged egyik híres patikusáról szeretnék elkeresztelni - közgyűlési jóváhagyással természetesen.